

Heinrich Rudolph Redecker

**Henricus Rudolphus Redeker/ IC. Antecessor Univers. Rostoch. ... ad
Disputationem inauguralem, quam, De Exceptione Non Numeratae Pecuniae,
Suffragio & decreto Nobiliss. Ictorum ordinis Dn. Johan Christian. de Bähr/
Tundera Holsat. Die 9. Augusti, ... officiose invitat : [Rostochii, Sub Sigill. Facult.
Iur: 29. d. Iulii Anno 1677.]**

Rostochii: Kilius, 1677

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn740053671>

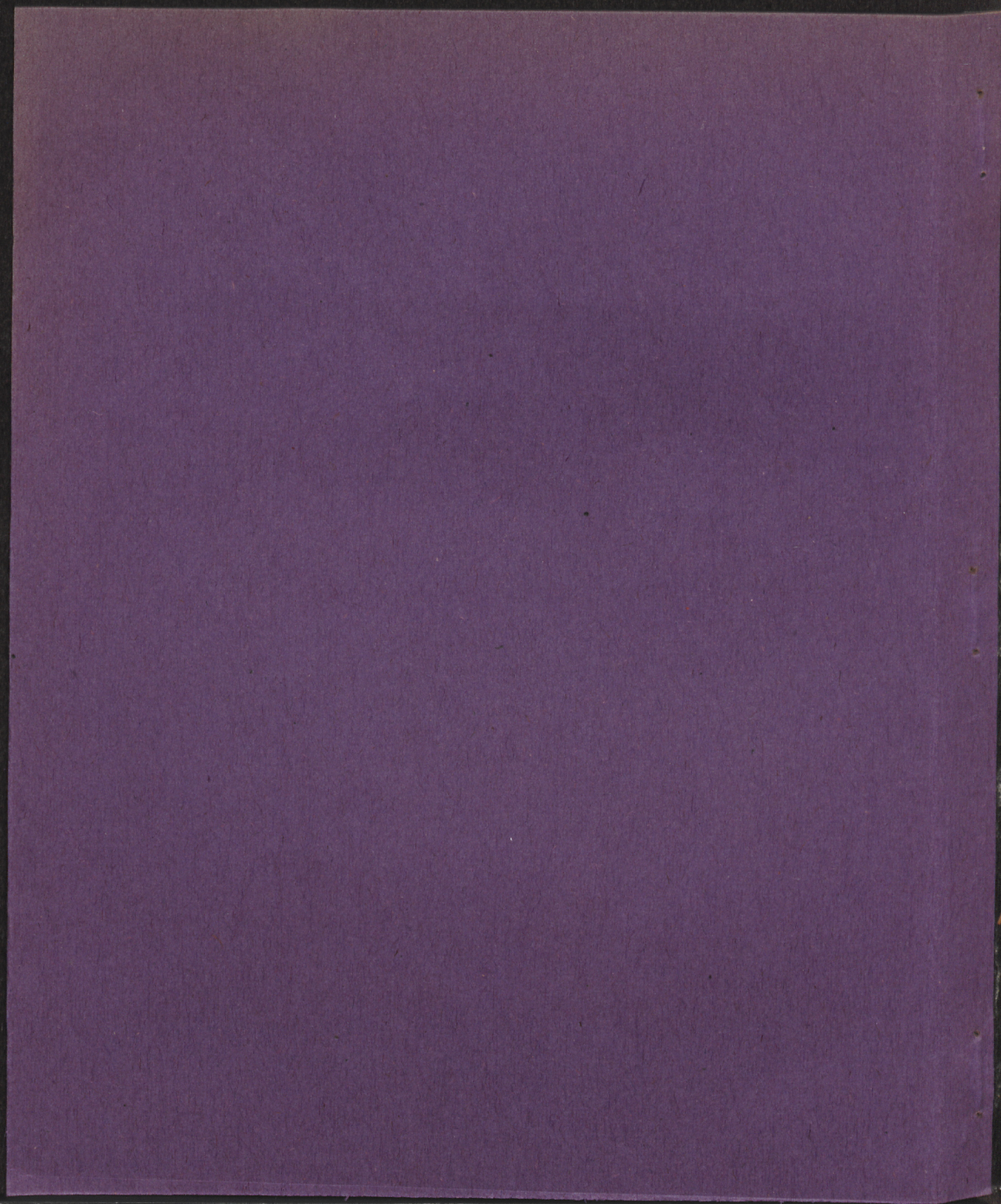
Druck Freier Zugang

Ausnahme bürgerlicher
Verkehr

R. U. für 1677

Heinrich Rudolf Reiter, Pres.
Johann Christian de Dahr, Resp.
mit Progr.

56
HENRICUS
RUDOLPHUS *Redeker* /

IC. Antecessor Univers. Rostoch.

& Ampl. Facultat. Jur. Decanus,

ad

Disputationem inauguralem,

quam,

DE EXCEPTIONE
NON NUMERATÆ
PECUNIÆ,

Suffragio & decreto Nobiliss. Ictorum ordinis

DN. JOHAN. CHRISTIAN.

de *Bähr* / Tunderâ Holsat.

Die .9. Augusti, in Auditorio Majori, publica disquisitioni
expositurus est,

Magnificum Dn. Rectorem, omnesq; Litera-
tos & Literatorum Fautores observanter
& officiosè invitat.

Rostochii, Typis Hæred. JOHANNIS KILII, Acad. Typegr.

1677

Salutem !

Væ primâ fronte, & externâ sui specie, tenuis parvaq; , adeoq; intellectu facilis, videri potest, *Exceptio non numerata pecunia*, ita ut novo Justiniano, & cuius, practico iudicio pollenti, ceterum civilis doctrinæ peritiâ experti, liquida & comperta censeatur: Illa, si ex Legum abstruso recessu altius repetatur, & circumundiq; ejus spectetur disceptatio, multijugæ & spinosæ quæstionis est, multâq; & curatâ circumspicientiâ atq; industriâ indigens. Siquidē difficultates objicit explicatu nodosæ, & tantum non, ænigmatibus involuta, Clarissimorum Jëtorum ingenia turbat, atq; in divortia ducit, Sive enim causam hujus argumenti, quæ cautio sine causâ, i.e. frustrâ emissâ, esse perhibetur l. 1. C. de non num. pec. sive exceptionem ipsam ex juris latifundio arcessamus, & curatius intrueamur, occurrunt passim, quæ, propter varias Legum ambages, doctissimorum Virorum dissensiones, & abstrusas disceptantium opiniones, ambiguum Lectorem sæpiusculè dimittunt, ut jurare quis, illæsi eruditionis & dignitatis existimatione, subinde possit: *Sibi non liqvere*. Id autē, ut pauca tantum capita, de quibus in hoc juris articulo variè disceptatur, suspensâ quasi manu tangam. Illud acriter ambigi dubitariq; inter consultos juris videmus, an aliqua oriatur ex literis propriè dicta obligatio? de illo enim olim dubitavit Conanus; nec indoctè minus insubidè disquirunt, Acutissim⁹ Bachovio, Consultissimus

mus Giphanius, Celeberrimo Rittershusius, Cl. Alchufius, & qui horum vestigia sequuntur, Suth. Wiesenb. & alii; adeoq; putativā potius, ex opinione & præsumpto mutuo, judicant obligationem, eamq; legis auctoritate eatenus nisi volunt, ut ex biennii lapsu fides Chiropapho adjiciatur, cum & actoris intentio in factā numeratione fundetur. Nec minùs allucinatū fuisse, & emisititiis oculis usum Tribonianū (qui tamē Exelsus & Magnificus Magister Justiniano audit §. 3. *Inst. proem. §. fin. de libert. l. 1. §. 3. l. 1. §. 11. C. de V. J. E.*) quando de nominis obligatione egit, Hotomannus dicit, Bachovius generali oratione DD. manifesto falsos dicit, qui, *in tit. Instit. de Liter. Obl. §. in l. 14. C. de non num. pec.* à Justiniano demum introductam esse literarum obligationem obtendunt, cum Principes anteriores, qui sunt auctores constitutionū, sub *Tit. de non num. pec.* relatarum, non uno textu de illo negotio literario agant; eamq; opinionem augere videntur Impp. Arcad. Honor. & Theod. *l. 6. C. Tb. de nunc. vel edit. refer.* in quā literarum obligationis expressa mentio fit, junctā *l. un. C. Tb. de omn. act. imped. l. 1. C. Herm. de caut. §. nō num. pec.* Quod literarū obligatio sit contractus juris civilis nominatus, cum Ludolpho Schradero, & aliis, Joh. Otto Tabor & Biccio, ad elementa juris referunt; cum tamē disquiri & possit & debeat, an adæqvatum genus literarum obligationis sit contractus? nec non, quo sensu vel textu juris dicatur literarum contractus. Neq; inter prudentes Juris satis constat, quæ olim scriptura fiebat obligatio, quæq; nominibus fieri dicta, hodiè in usu non sit? Quamvis enim Theophili paraphrasis *tit. Inst. de Lit. obl. junctā d. l. 6. C. Tb. de denunc. vel edit. refer.* isti dubio resolvendo facem præferre possit, attamen interpretum ancipites conjecturæ punctum illum confuse implicant, Alciat. *ad l. 30. ff. si cert. pet. §. DD. ad l. 6. de V. S.* Hotom. J. h. t. & dubitandi rationē auget, quod Veteres Juri sapius ad nomina provocent, nam Papinianus, Pomponius, Paulus & Scævola, nomina facere *d. l. 30. §. 14. l. 16. ff. de adm. §. per. l. 41. §. ult. de fid. lib. l. 1. ff. de ann. leg.* Proculus, nummos nominibus collocare *l. 86. de leg. 3.* Modestinus nomen

nomen probare & agnoscere l. 36. §. ult. ad Munic. Ita dicitur in veteri prudentiâ nomen bonum, malum, pejus, confessum, negatum, dubium, idoneum, male contractum, integrum &c. quæ, quomodo à cautionibus & Chiropaphis, hodie usitatis, discrepent, haud obiter in quirendum suppeditat Vulrejus. Objectum, seu causam debendi, literariæ obligationis, Giphanius, Balduinus, Linius, Mynsinger. Schraderus, & alii, nimis restringunt, & ad mutuum duntaxat referunt, idq; non ex LL. tantum, sed ex ipsâ etiâ rubricâ evincere cupiunt. Ast Alciatus Cujatius, Wilsenbachius, Aug. Barbosa, Tabor eandem generaliter, ad alios insuper contractus & negotia extendunt, per l. 14. C. de non num. pec. quo apprimè §. 2. Inst. de except. facere videtur. Ceterum an obligatio, quæ ex literis oritur, sit naturalis, vel civilis, vel mixta, & an semper sit civilis sola, an post biennium mixta DD. certant. Obligationem ex literis ilicò, post expositam cautionem, cum effectu agendi, nasci & dari, docet Strauchius, ast Biccio, & Viinnius, Hotomannum in hac opinione securi, eandem, intra biennium, nec ad probationem nec ad obligationem esse validam, sed tunc demum actionem ex eâ nasci contendunt, quando per exceptionem non potest amplius labefactari. Frantzkius ante biennium summo duntaxat jure natam esse obligationem statuit, post biennium autem eam præsumtâ mixtam naturalem censet: quod idem Bachovius innuit, & DD. dissentientes meras nugas agere clamat. Disquirunt insuper Prudentes juris, quam actionem literarum obligatio pariat, Schraderus, & qui præterea hanc obligationem contractum nominatum statuunt, conditionem ex literis prognatam volunt per l. 3. C. b. t. Bachovius qui præsumtum mutuum pro causa habet, conditionem certi ex mutuo tribuit, l. 5. C. b. t. Mynsinger: condictionem ex lege eligit l. un. ff. de condict. ex leg. Illa etiam Instir. Justin. verba, dum quæri non potest: ambiguae interpretationis sunt, quoniam sensum per quærelam vulgò exponunt: cum tamen nulla ratio, sive illa sit dictionis, sive constructionis & sensus, svadeat, diphthongum in simplicem literam convertere, & per quæstionem intelligere quærimoniam, seu testationem, uti cum Hotomanno, & communi DD.

Scholâ

3

Scholâ Vinnius intendit. Cum qværi hic, ex Legislatoris mente idem sit qvòd dubitari seu ambigi. Cujacius, cui Frabottus contradicit, conditionē ex Chriographo perpetuā statuit, & qvæ sunt similia.

Ad ipsam exceptionem non numeratæ pecuniæ, quam Imperator in Nov. 100. *ἀναγκυρίαν* nominat, qvòd attinet, miratur Baldvinus, Justinianum, cum omnia circumspectè expenderit, non aliter consuluisse veris creditoribz, qvoniā temporis coarctatio illos parē contra debitores exceptionem facientes perpetuam, juvat, adeoq; admodum duram & miserabilem creditorum mutuantium conditionem cum Demosthene qveritur. Nec minùs sunt, qvi incivile & tantum non in humanum putant, cum regulariter exceptiones sint jure gentium perpetuæ, hanc esse temporalem. Maximè autem inter Legū peritos cultores controversi & dubii juris est, annon post biennium, communis illa exceptio non numeratæ pecuniæ, de qvâ in l. 4. §. 16. ff. de dol. mal. & met. l. 29. pr. mand. qvæq; onus probandi in debitorem transfert, ultra biennii metas sit extendenda? Felin. Odofr. Strauchius, Frankius, Pacius, Vinnius, & qvi ejusdem Sectæ sunt, nullum omninò post biennium dari exceptionem ex juris ratione probant. Glos. Bart. Baldus, Jason, Salicetus, Perez, Bachovius, Lindem. Cuj. Unger. eorumq; sectarii, ex legibz contrariū erui posse allaborant. Cast. Wefenbec. Gomef. Sichard. aliq; benè multi, praxin inter & theoriam distinguunt, & ita aliud in lege, aliud in foro justum atq; injustum esse propugnant, qvòd an cum l. 10. de J. & J. & l. 31. ff. de pos. conveniat, altioris indaginis esse videtur, cum idem eodem modo non possit illa sâ justitiâ esse justum & injustum. Qvæ pauca quamvis, pro instituti programmatæ ratione, extremo sensu delibata sint, firmissimi tamē argumenti esse possunt, abstrusos reconditosq; in hac exceptione latitare recessus, nec non spinosa disceptationum diverticula, in qvibus prudentissimi qviq; sæpè collidunt. Proinde *Vir Nobilissimus Dn. Johann. Christian de Bâsh/Holst.* postquam opus legitimum, ante decennium, & qvòd excurrit, alacri studio cœptum, feliciter absolvit, eandem legit materiam, in qvâ, pro consequendis summis in jure honoribus, suam, quam in civili doctrina

strinā habet, fiduciam, explicare, & dicendi facundiam, differendi
 copiam, atq; interpretandi subtilitatem, ex præscripto Imperato-
 ris Valentiniani, cœtui Amplissimo publicè patefacere possit. De
 hujus itaq; Eximii Candidati laudabili vitā, probis moribus, singu-
 lari eruditione, & honestissimo proposito, ex suffragio Venerandæ
 Facultatis Juridicæ, quædam, ne illotis manibus actum solennem
 auspicemur, in majorem veritatis fidem, præfari oportet. Na-
 tus autem Cl. noster Candidatus in celeberrimā, quæ hic Rosto-
 chii est, Musarum sede, & à teneris annis egregiè enutritus, non po-
 tuit non, spreto voluptatum lubrico, virtute ad gloriam eniti; cum
 præprimis solers honestissimorum parentum cura ipsius infantiam
 ita formaret, ut cum lacte quasi materno imbiberet, quæ ingenuam
 indolem ad majora fingerent. Patrem Carissimū & laudat & venerat-
 ur, *Virum Nobilissimum, Amplissimum & Consultissimum Dn. Ludol-
 phum de Bähr* / J. U. L. & Advocatum in Dicasteriis patriis, Regalibus
 pariter ac Ducalibus, Celeberrimum, amicum & fautorem nostrum
 honorandum, *Matrem Wendulam Wendes* Rostochio oriundam, fe-
 minam pietate, modestiā, omniq; matronarum decore, clarissimam:
 quibus parentibus, per Dei gratiam, huc dum superstitis, de filio
 in laudem familiæ educato, gratulamur, & prolixiorē felicitatem
 celsitū apprecamur. Avus paternus ipsi fuit *Vir Nobilissimus &
 Prudentissimus Dn. Bernhardus de Bähr* Patritius, Senatoriiq; ordi-
 nis Tunderæ primarius, cujus uxor lectissima Botella de Bähr. Et
 uti nihil attinet longiorem huc præclaræ originis nomenclaturam
 accessere & recensere, cum laudata Ursinorum familia in publi-
 co virtute & vetustate sit nota satis, nec minùs Candidati no-
 stri animi dotes, quibus familiæ suæ splendorem addere viribus
 omnibus contendit, perspectæ: id duntaxat referendum est, & ad
 ejus laudem proximius facere videtur, quibus subsidiis vitæ cursum
 instruxerit. Cum enim optimi parentes probè intelligerent, mul-
 tum esse à teneris assvescere, illum, sepositā infantiam, humaniori li-
 teraturæ, cum ingenium studiis liberalibus aptum persentirent,
 manciparunt, illisq; eum domi artibus imbuī curarunt, quibus ru-
 dis

dis adhuc & tenerior ætas, in spem majoris gloriæ, exornari sive
 Positis itaq; domi, & Schlesvvigæ, sub cultissimis moderatorib9, ho-
 nestiorum disciplinarum rudimentis, illa simul virtutis semina je-
 cit, quæ olim in gloriosam potuerunt evadere messem: ea propter
 Anno 1666 in Illustre Athenæum Chiloniense, Serenissimi Cimbri-
 rum Ducis, Dni. nostri Clementissimi, auspiciis, gratiosissime & libe-
 ralisimè tunc noviter instructum, Consilio suorum, se contulit, in-
 signemq;, non tantum philosophiæ, & philologiæ operam impendit,
 sed & editis in illo studiorum genere speciminibus, immensum Ro-
 manæ prudentiæ latifundium ingressus est. Nec defuerunt ibidem,
 Oceani illius profunditatem sciscitaturus, prudentissimi Palinuri,
 Jcti & Antecessores cetera consummatissimi, *Dn. Ericus Mauritius*,
 tunc Professor Primarius, hodiè in Camerâ Imperiali, quæ Spiræ
 est, Assessor gravissimus. *Dn. Henricus Michaëlis P.P.* in præsentiarum
 Syndicus Lübecensis, & *Dn. Johannes Schwend / J. U. L.* quos, tam
 publicè quàm privatim docentes, magnâ cum attentione, veneratus
 est. Exæto biennio, ad comparandam ulteriorem civilis pruden-
 tiæ perfectionem, in hanc nostram Universitatem se recepit, & inter
 prospera duxit, felicitis ingenii dotes magis ibi magisq; exornare, ubi
 vitales Spiritus primum hausit, lucem conspexit, & primos edidit
 vagitus. Nec ad maj9 operæ pretium in legitimâ scientia faciendum
 contendenti Amplissimus Jctorum ordo defuit, sed potiùs feliciter
 & obstinatè in juris curriculo pergenti calcar addidit, adeoq; non
 nostro tantum, sed & Clarissimorum atq; Nobilissimorum nostrorū
 Collegarum *Dni. D. Lemkenii, Dni. D. Woldenbergii, & Dni. D. Ha-
 bermanni*, qui jam dum mortalitatem expleverunt, nec non *Dni.
 D. Radovii*, Amici nostri conjunctissimi, ductu, indefessam in stu-
 dendo diligentiam, tam publicè quàm privatim, contestatus est. Et
 ne sine tessera eruditionis abs nobis discederet, sed virium suarum,
 ex hac palæstrâ literariâ periculum faceret, Disputationem de Emri-
 one & venditione doctè conscriptam, læto cum applausu, sub Præ-
 sidio *Dni. D. Habermanni P.P.* publicè tutatus est. Quâ propter
 cum laude abs nobis discedens patriam revisit, & sva visissimos suos
 pa-

parentes lætitiā auxit. Nec tamen diu domi commorari voluit;
 cui unicum id cordierat, ad majora remis velisq; contendere.
 Lipsiam itaq; ceu opulentissimam humanitatis officinam, cogita-
 vit, eiq; se civem dedit. Et ibidem, cupidum, qvem attule-
 rat, discendi animum, mox exseruit, perspicuensq; veram Jurispru-
 dentia rationem non in nudā scientiā, sed in actione & negotiis
 consistere, disceptationibus pariter forensibus ipse sedulò inter-
 fuit, familiaresqve habuit non tantum mutos & mortuos, sed
 & vivos & spirantes Doctores, Causarumqve Patronos. Annum
 itaqve cum dimidio postquam ibidem exegisset, Dresdam, ut Au-
 la splendorem, & quicquid pulcherrimum hoc Theatrum curi-
 oso Spectatori subministrat, cerneret, commigravit: Interjecto
 autem aliquo temporis intervallo, plerisq; exoticis Academiis &
 Regionibus perlustratis, & Viris undiqvāq; Clariss, Salutatis, in
 Patriam, post peregrinationis ambitum, revertitur, suis charus & bo-
 nis omnibus gratus. Tandem, ut curriculi emensi, laboris superari,
 & impensæ operæ pretium faceret, maturo Dni. Parentis Consilio &
 svasu, constituit, ab nostrā Amplissimā Facultate licentiam, pro
 consequendis summis in jure Honoribus, ritè rectèq; impetrare. Uti
 autem in examine nuper rigorosè satis cum illo instituto, se omni-
 nò paratum & legum scientiā probè instructum nobis omnibus ex-
 hibuit, ita Disputationem inauguralem *de Exceptione non numerate*
pecunia, pro obtinendis Summis quæ meruit Privilegiis, habendam,
 eleganter & accuratè conscripsit. Huic autē actui solenni, cum dies
 9. d. Augusti sit præfixus, Magnificum Dnum. Rectorem, omnesq;
 Litteratos & Litterarum Fautores, ad diem illum festivum exornan-
 dum augendumq; eā, quā par est, humanitate & observantiā in-
 vitamus. Adeste, S'ultis, frequentes, & honorificā vestrā præsentia
 studioq; nobis favete, & de nostrā Facultate & Præclaro Dno.
 Candidato, honorificè mereri pergite, Valet.

Rostochii, Sub Sigill. Facult. Jur: 29. d. Julij
 Anno 1677.

dis adhuc & tenerior ætas, in spe
Positis itaq; domi, & Schlesvvigæ,
nestiorum disciplinarum rudimen
cit, quæ olim in gloriosam potuer
Anno 1666 in Illustre Athenæum
rum Ducis, Dni. nostri Clementis
ralissimè tunc noviter instructum,
signemq; non tantum philosophi
sed & editis in illo studiorum gene
manæ prudentiæ latifundium ingr
Oceani illius profunditatem scisc
Jcti & Antecessores ceterà consum
tunc Professor Primarius, hodiè
est, Assessor gravissimus. *Dn. Henr*
Syndicus Lübecensis, & *Dn. Johan*
publicè quàm privatim docentes, n
est. Exæto biennio, ad compara
tiæ perfectionem, in hanc nostram
prospera duxit, felicitis ingenii dote
vitales Spiritus primum hausit, lu
vagitus. Nec ad maj9 operæ pretiu
contententi Amplissimus Jctorum
& obstinatè in juris curriculo per
nostro tantum, sed & Clarissimorum
Collegarum *Dni. D. Lemkenii, Dni*
bermanni, qui jam dum mortalita
D. Radovii, Amici nostri conjunct
dendo diligentiam, tam publicè qu
ne sine tesserâ eruditionis abs nobi
ex hac palæstrâ literariâ periculum
one & venditione doctè conscripta
fidio *Dn. D. Habermanni P. P.* pu
cum laude abs nobis discedens par